

Koepelschap

voor het Buitenstedelijk Groen

Aan: gemeente
- t.a.v. het College van Burgemeester & Wethouders
- t.a.v. de Gemeenteraad

Bezoekadres Overschieweg 204
3112 NB Schiedam
Postadres Postbus 341
3100 AH Schiedam
Telefoon (010) 298 10 10
Fax (010) 298 10 20
E-mail gzh@pzh.nl
KvK 53707087
Bank BNG NL88 BNGH 028.50.26.674
BIC-code BNGHNL2G

www.heerlijkbuiten.nl

Volg ons:

Contactpersoon : A.M. de Wit
Doorkiesnummer : 070-4416868
Betreft : verzoek om in te stemmen met
opheffing van het Koepelschap
Buitenstedelijk Groen

Ons kenmerk : 2016-560473435
Uw kenmerk :
Bijlagen : -7-

Schiedam, 18 juli 2016

Geacht college, geachte gemeenteraad,

Op 6 juli jl. heeft het Algemeen Bestuur (AB) van het Koepelschap Buitenstedelijk Groen besloten haar deelnemers voor te stellen het Koepelschap per 1-1-2018 op te heffen. Op grond van artikel 9 Wet gemeenschappelijke regelingen en artikel 30 van de gemeenschappelijke regeling Koepelschap Buitenstedelijk Groen, zijn het de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling die tot opheffing dienen te besluiten. De door het AB vastgestelde ontwerp tekst t.b.v. de opheffingsbesluiten treft u hierbij aan.

Uw College van Burgemeester en Wethouders (resp. Gedeputeerde Staten) en uw Raad (resp. Provinciale Staten) zijn beiden deelnemer in de gemeenschappelijke regeling van het Koepelschap.

Wij verzoeken u beiden, zowel College als Raad, afzonderlijk het bijgevoegde opheffingsbesluit te nemen en beide genomen besluiten vóór 15 november a.s. aan ons toe te zenden.

Hieronder lichten wij ons verzoek nader toe.

Voorgeschiedenis

Sinds 1987 werken de deelnemers aan het Koepelschap (provincie en 17 gemeenten in en om de Rotterdamse regio) samen in de vorm van een financieel koepelschap m.b.t. recreatie. De belangrijkste doelstellingen van dit financiële Koepelschap was het bijdragen aan de ontwikkeling en uitbreiding van buitenstedelijk groen (opheffen van het tekort aan buitenstedelijk groen t.b.v. recreatie en natuur) en het realiseren van een evenwichtige verdeling van de kosten van inrichting, beheer en organisatie daarvan (verevening). In 2006 is dit financiële Koepelschap opgegaan in het huidige

Koepelschap

voor het Buitenstedelijk Groen

Koepelschap Buitenstedelijk Groen. De deelnemers zijn hetzelfde gebleven; alleen door herindelingen hebben wijzigingen van deelnemers plaatsgevonden.

De huidige deelnemers zijn: Provincie Zuid-Holland en de gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Bernisse (per 1 januari 2015 samen met Spijkenisse: gemeente Nissewaard), Brielle, Capelle aan den IJssel, Hellevoetsluis, Hendrik-Ido-Ambacht, Krimpen aan den IJssel, Maassluis, Nederlek (per 1 januari 2015 onderdeel van gemeente Krimpenerwaard), Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Spijkenisse (per 1 januari 2015 samen met Bernisse: gemeente Nissewaard), Vlaardingen, Westvoorne en Zwijndrecht.

Het Koepelschap Buitenstedelijk Groen heeft als bredere doelstelling het in onderlinge samenhang bevorderen van evenwichtige ontwikkeling en instandhouding van buitenstedelijk groen en gezamenlijke beleidsontwikkeling. O.a. doordat er inmiddels andere samenwerkingsgremia (waaronder de Stadregio Rotterdam) en tafels zijn ontstaan die actief sturen op ontwikkeling en aanleg van nieuwe gebieden, heeft dit bredere takenpakket maar beperkt door het Koepelschap invulling gekregen.

De belangrijkste taak die het Koepelschap tot op heden uitvoert, is het jaarlijks verevenen van de door de koepelschapdeelnemers betaalde bijdragen aan de afzonderlijke natuur- en recreatieschappen, zodanig dat door alle koepelschapdeelnemers ongeveer evenveel per inwoner wordt bijgedragen. Het Koepelschap kent daardoor zowel betalende als ontvangende deelnemers.

Randvoorwaarden voor budgetneutrale opheffing Koepelschap

De systematiek van het Koepelschap wordt door een aantal partijen als onnodig complex en ondoorzichtig ervaren. Sinds 2014 wordt daarom onderzocht of de financiële verevening op een andere, eenvoudiger, wijze kan worden geregeld en het Koepelschap kan worden opgeheven. Afgelopen voorjaar is het onderzoek "Ontvlechting Koepelschap" afgerond. Het eindrapport van dit onderzoek treft u in de bijlagen aan. Conclusie van het onderzoek is dat het mogelijk is om op budgettair neutrale wijze een structureel verevenende uitgangssituatie te creëren (waarbij jaarlijkse verevening door het Koepelschap dus niet meer nodig is) als aan een aantal flankerende maatregelen is voldaan. Opheffing van het Koepelschap *zonder* deze flankerende maatregelen zou leiden tot grote ongewenste financiële effecten voor de individuele koepelschapdeelnemers.

De benodigde flankerende maatregelen t.b.v. een budgetneutrale opheffing betreffen:

- Het gelijktijdig met opheffing van het Koepelschap omhoog of omlaag aanpassen van de schapsbijdragen van de koepelschapsdeelnemers in de andere natuur- en recreatieschappen. Dit vergt een aanpassing van de betreffende gemeenschappelijke regelingen van die betrokken schappen. Hierdoor blijft opheffing van het Koepelschap voor de koepelschapsdeelnemers per saldo structureel budgetneutraal.
- Het compenseren van de betreffende schapsbegrotingen voor de gewijzigde deelnemersbijdragen, zodanig dat het totaal van de schapsbegroting ondanks de gewijzigde deelnemersbijdragen ongewijzigd blijft. Dit is mogelijk door de provinciale bijdragen anders over de schappen te verdelen, waarbij het totaal van de provinciale bijdragen aan de schappen eveneens gelijk blijft.

Koepelschap

voor het Buitenstedelijk Groen

- Het maken van specifieke afspraken t.a.v. de bijdrage van de gemeente Capelle a.d. IJssel aan het Koepelschap. Aangezien deze gemeente geen deelnemer is in één van de betrokken schappen waaraan ook de provincie deelneemt, is het nl. niet mogelijk dat de gemeente het vervallen van haar koepelschapsbijdrage via een hogere schapsbijdrage elders verrekent.

Stand van zaken randvoorwaarden

In de afgelopen maanden heeft het Koepelschap de effecten van de flankerende maatregelen, in samenspraak met de overige schappen, voor alle individuele deelnemers en voor de afzonderlijke schappen doorgerekend. Deze doorrekeningen vindt u eveneens bijgevoegd. De doorrekeningen laten zien dat met een wijziging van de schapsbijdragen en een herverdeling van de provinciale middelen er een nieuwe verevende uitgangssituatie ontstaat, die structureel doorwerkt in de jaren daarna.

Op basis van deze doorrekeningen heeft het Koepelschap aan de besturen van de afzonderlijke schappen gevraagd of deze bereid zijn om gelijktijdig met de opheffing van het Koepelschap hun gemeenschappelijke regelingen aan te passen aan deze nieuwe financiële verhoudingen. De reacties die het Koepelschap hierop heeft ontvangen waren allemaal positief.

Ook heeft het Koepelschap geconstateerd dat de provincie inmiddels, in het kader van haar uittrekking uit de schappen, aan de afzonderlijke schappen een financieringsaanbod heeft gedaan, dat gebaseerd is op de doorrekeningen van het Koepelschap. De gesprekken tussen de provincie en afzonderlijke schappen over dit financieringsaanbod zijn nog niet geheel afgerond, maar het merendeel van de schappen heeft inmiddels al hun positieve intentie ten aanzien van het aanbod uitgesproken. De verwachting is dat dit nog dit najaar zal leiden tot financieringsovereenkomsten tussen de provincie en de afzonderlijke schappen.

Ten aanzien van de bijdrage van de gemeente Capelle a.d. IJssel aan het Koepelschap die na opheffing van het Koepelschap vrij valt, heeft de gemeente inmiddels aangegeven deze beschikbaar te zullen houden voor de ontwikkeling en instandhouding van recreatie- en groenopgaven in haar omgeving. De gemeente zal deze middelen o.a. inzetten t.b.v. het versterken van het 's-Gravenweg-gebied als recreatieve, historische en landschappelijke verbinding in de regio. Hiermee blijven de middelen van deze gemeente beschikbaar voor de buitenstedelijke recreatie- en groenopgaven, zonder dat hoeft te worden verrekend met de schappen.

Op basis van bovenstaand beeld, heeft het Algemeen Bestuur geconcludeerd dat aan alle randvoorwaarden om te komen tot een, voor zowel de individuele gemeenten als voor de schappen, budget-neutrale opheffing van het Koepelschap Buitenstedelijk Groen per 1-1-2018 kan worden voldaan.

Overige taken Koepelschap

Naast de jaarlijkse verevening tussen de koepelschapsdeelnemers, heeft het Koepelschap ook een aantal andere taken, waaronder de ontwikkeling en instandhouding van het Terrein Beheer Model (TBM). Dit model wordt door de andere schappen gebruikt ten behoeve van de planning en kostenberekeningen van het beheer en onderhoud van hun gebieden.

Koepelschap

voor het Buitenstedelijk Groen

In het kader van de opheffing van het Koepelschap is bepaald dat de provincie ervoor zal zorgdragen dat deze taak goed wordt belegd, zodat de andere schappen daarvan ook na opheffing van het Koepelschap gebruik van kunnen blijven maken.

Relatie met de overige transities t.a.v. de recreatieschappen

Parallel aan de opheffing van het Koepelschap, vindt ook een aantal andere transities plaats met betrekking tot de natuur- en recreatieschappen. Eind maart jl. heeft het bestuurlijk afstemmingsoverleg van de gezamenlijke schappen aan de diverse schapsbesturen verzocht om de deelnemende raden over de diversen ontwikkelingen te informeren. De brief namens het bestuurlijk afstemmingsoverleg is voor de volledigheid bij de bijlagen gevoegd. Mogelijk heeft u deze ook al eerder door het bestuur van één van de andere schappen waaraan u deelneemt toegezonden gekregen.

De transities betreffen:

- De uittrekking van de provincie uit alle natuur- en recreatieschappen;
- Opheffen van (de vereveningssysteem van) het Koepelschap;
- Discussie over toekomstige samenwerking (continuëren of opheffen) per schap;
- De overdracht van de Groenservice Zuid-Holland aan Staatsbosbeheer.

Omdat deze transities een grote onderlinge samenhang kennen en omdat er een groot aantal gemeenten in wisselende samenstelling betrokken is bij de besluitvorming hierover, hebben de natuur- en recreatieschappen ten aanzien van deze transities een gezamenlijk bestuurlijk afstemmingsoverleg in het leven geroepen. (De Groenalliantie Midden-Holland e.o. neemt overigens niet deel aan dit overleg, maar overlegt separaat met de provincie over het transitieproces.) In dit overleg zijn een gezamenlijke planning en gezamenlijke uitgangspunten t.a.v. o.a. budgetneutraliteit ontwikkeld die door alle schappen bij de ontwikkeling van de eigen voorstellen en besluiten worden gehanteerd. Deze gezamenlijke planning en uitgangspunten zijn eveneens bijgevoegd.

Ook bijgaand voorstel tot opheffing van het Koepelschap voldoet aan deze uitgangspunten en planning.

Naar verwachting liggen tegelijkertijd met dit voorstel tot opheffing van het Koepelschap, ook – indien van toepassing – de voorstellen vanuit de andere schappen waaraan uw gemeente deelneemt bij u voor.

De provincie heeft eind 2015 besloten om per 2017 al uit het Koepelschap te treden. Inmiddels hebben wij bij Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten een verzoek neergelegd om dit besluit in te trekken en in plaats daarvan in te stemmen met gezamenlijke opheffing van het Koepelschap per 2018. Provinciale Staten hebben deze ruimte bij hun besluit tot uittrekking nadrukkelijk geboden.

Financiële gevolgen van opheffing van het Koepelschap:

Bent u een betalende koepelschapdeelnemer:

Dit geldt voor de gemeenten Maassluis, Schiedam, Vlaardingen, Nissewaard, Brielle, Westvoorne, Albrandswaard, Barendrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Ridderkerk, Zwijndrecht en Capelle aan den IJssel.

Koepelschap

voor het Buitensiedelijk Groen

Ten gevolge van de opheffing van het Koepelschap, komt vanaf 2018 uw jaarlijkse bijdrage aan het Koepelschap te vervallen. Tegelijkertijd wordt uw (totale) bijdrage aan het natuur- en recreatieschap (of meerdere schappen) waarvan u deelnemer bent structureel met hetzelfde bedrag verhoogd. Wij verzoeken u de vrijvallende middelen ten gevolge van opheffing van het Koepelschap voor dat doel beschikbaar te houden. Per saldo vindt deze transitie voor u dus budgetneutraal plaats.

Bent u een ontvangende koepelschapdeelnemer:

Dit geldt voor de gemeenten Rotterdam, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel en Krimpenerwaard.

Ten gevolge van de opheffing van het Koepelschap, ontvangt u vanaf 2018 niet meer jaarlijks een bedrag van het Koepelschap retour. Ter compensatie hiervoor wordt uw (totale) bijdrage aan het natuur- en recreatieschap (of meerdere schappen) waarvan u deelnemer bent, structureel met hetzelfde bedrag verlaagd. Per saldo vindt deze transitie voor u dus eveneens budgetneutraal plaats.

Voor het schap/ de schappen waarvan u deelnemer bent en voor de Provincie:

De totale begroting van het schap wordt d.m.v. wijziging van de provinciale bijdrage gecorrigeerd voor het effect van het verhogen of verlagen van uw bijdrage aan het betreffende schap. De provincie sluit hiervoor met elk schap een financieringsovereenkomst. Bezien over het totaal van alle schappen in Zuid-Holland blijft de provincie opgeteld evenveel bijdragen aan de schappen. Dat betekent dat niet alleen voor de gemeenten, maar ook voor de schappen en voor de provincie Zuid-Holland deze transitie dus budgetneutraal plaatsvindt.

Geen eindafrekening:

Aangezien de provincie de verdere afwikkeling van de opheffing en de eventueel daarmee samenhangende kosten voor haar rekening neemt, zal er waarschijnlijk geen eindafrekening tussen de deelnemers meer hoeven plaats te vinden. E.e.a. zal verder worden uitgewerkt in het liquidatieplan dat zal worden opgesteld.

Juridische toelichting op het opheffingsbesluit

Opheffing van het Koepelschap vereist unanieme besluitvorming door alle deelnemers.

In het ontwerp-besluit is tevens opgenomen dat, indien er geen unanieme besluitvorming plaatsvindt, het genomen opheffingsbesluit beschouwd moet worden als een besluit tot uittreding van u als deelnemer.

Deze passage is opgenomen als risico-beperkende maatregel voor zowel betalende als ontvangende koepelschapdeelnemers. Wij willen daarmee voorkomen dat, wanneer er niet tot unanieme besluitvorming wordt gekomen, er een situatie ontstaat waarbij achterblijvende koepelschapdeelnemers alsnog worden geconfronteerd met een onbeheersbaar proces van individuele uittredingen op verschillende momenten. In een dergelijk scenario is het niet mogelijk het pakket flankerende maatregelen uit te voeren ter compensatie van eventueel financieel nadeel. Zowel betalende als ontvangende deelnemers lopen in een dergelijk scenario financiële risico's als zij achterblijven in een uitdunnend Koepelschap.

Koepelschap

voor het Buitenstedelijk Groen

Wijze van totstandkoming

Om de samenhang tussen de voorstellen en besluiten van de afzonderlijke schappen te bewaken en goed op elkaar te laten aansluiten (budgetneutraliteit, datum inwerkingtreding), is nauw samengewerkt in het reeds genoemde bestuurlijke afstemmingsoverleg en in een integrale ambtelijke werkgroep. Ook dit voorstel tot opheffing van het Koepelschap is in deze gremia besproken en getoetst aan de gezamenlijk gehanteerde uitgangspunten en planning.

Deze samenwerking zal worden voortgezet totdat alle transitiebesluiten zijn afgerond.

Vervolg

Op 7 december a.s. komt het Algemeen Bestuur van het Koepelschap Buitenstedelijk Groen weer bij elkaar. Wij zullen dan op basis van de door de deelnemers genomen besluiten de noodzakelijke vervolgstappen bepalen, waaronder het opstellen van het liquidatieplan.

De concrete wijzigingsvoorstellen ten behoeve van de aanpassing van uw bijdrage aan de overige afzonderlijke schappen waaraan u deelneemt, krijgt u naar verwachting begin 2017 door de betreffende besturen ter besluitvorming aangeboden. In deze wijzigingsvoorstellen worden gelijktijdig de andere benodigde wijzigingen meegenomen t.g.v. de uittreding van de provincie en eventuele consequenties naar aanleiding van de toekomstkeuzes die de schappen zelf maken.

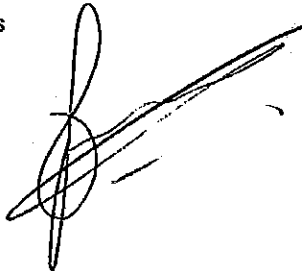
Hulp en ondersteuning

Indien u naar aanleiding van deze brief nog vragen heeft, of behoefte heeft aan nadere ondersteuning ter voorbereiding van de door u te nemen besluiten, dan kunt u (of uw ambtelijke ondersteuning) contact opnemen met mevrouw *drs. A.M. (Astrid) de Wit*, programmamanager van de provincie Zuid-Holland, am.de.wit@pzh.nl, telefoonnummer 06 18 30 98 21.

Hoogachtend,

namens het Algemeen Bestuur van het Koepelschap Buitenstedelijk Groen

T.A.M. Arts
secretaris

Bijlagen:

1. Ontwerp-opheffingsbesluit Gemeenschappelijke Regeling Koepelschap Buitenstedelijk Groen
2. Eindrapport Ontvlechting Koepelschap Buitenstedelijk Groen
3. Eindversie overzicht wijzigingen interne financiële verhoudingen per schap
4. Eindversie totaalbeeld nieuwe financiële verdeling na opheffing Koepelschap
5. Informatiebrief d.d. 21 maart 2016 "Ontwikkeling recreatieschappen in Zuid-Holland"
6. Gezamenlijke planning transitieprocessen
7. Gezamenlijke uitgangspunten transitieprocessen